

Megjelen hetenkint kétszer
szárdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitárterbea minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő.

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
disztribútkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmenték szerint egy négyszög-
centim. után 6 fill. — Állandó hirdete-
seknek árkedvezmény.

Zemplén vármegye

Kalábriáért.

— jan. 16.

A földrengés által elpusztított Kalábria százanandó szerencsétleneinek iszonyu sorsa részvétet és könyörü-
letet váltott ki a világ minden nem-
zete szívéből.

Amerika s az európai államok egymásután sietnek beállani azok so-
rába, akik pénzáldozatokkal teszik lehetővé, hogy a földrengés sújtotta nép ama része, melyet nem temettek el a romok: ne érezzen inséget és nyomort. Azokban a kimutatásokban, melyek arról beszélnek, hogy az európai művelt államok mily összeggel siettek részesei lenni a nyomor enyhítésének: Magyarország egyelőre még nem szerepel, mert kedvezőtlen pénzügyi viszonyaink egy terjedt és hatalmas s ép ezért időbe kerülő társadalmi akció megindítására készítettek, mely összehozza a magyar nemzet eme megváltási összegét, mely kötelese adó is azon nemzet iránt, mely a szegedi árvíz katasztrófa idején jelentős összeggel sietett segítségünkre.

Az ország szívében ép ezért egy magyaránnyu segélyakció indult meg, élén a hercegprímás, miniszterelnök s kereskedelemügyi miniszterrel, mely a gyűjtési mozgalmat kiterjeszti a vidékre is, működése körébe vonva a törvényhatóságokat s városokat.

A nemes intenció vezette mozgalom hullámverései már eljutottak hozzánk Zemplén vármegyébe is és az a visszhang, mely nyomán kél: arra enged következtetni, hogy Zemplén vármegye a maga részéről dicsegetés buzgalommal igyekszik előrevinni s hatékonytá tenni az országos mozgalom sikerét.

A „Pro Kalábria“ indított segélymozgalom egyes, zemplénvármegyei fázisairól következőkben számolunk be:

A közig. bizottságban.

A legutóbb tartott közigazgatási bizottság ülésének lefolyásáról multi számunkban írott tudósításunkban már megemlékeztünk arról, hogy a kalábriai földrengés áldozatainak felsegélésére meginduló gyűjtés ügye szóba került a bizottságban.

A kérdéshez Meczner Gyula főispán és gr. Mailáth József, gr. Széchenyi Ernő, Fejes István, Lehoczky Endre bizottsági tagok szólottak hozzá s a közigazgatási bizottság olyan megállapodásra jutott, hogy a kormány által hivatalból megbízott főispán elnöke alatt segélybizottság alakítások, mely kiterjeszti működési körét a legkisebb községre is.

A segélybizottságnak tagja lesz minden közig. biz. tag. A vidéki tekintélyesebb egyéneket pedig Meczner Gyula főispán Dókus Gyula alispánnal egyetértően felhívás útján kéri fel az akcióban való részvételre.

A főispán s alispán felhívása.

A főispán s alispán aláírásával ellátott eme felhívás, — amelynek szétküldése most folyik, — a következő szövegű:

A velünk mindig a legjobb testvéri viszonyban állott s most is szövetségben levő Olaszország déli részét (Sicilia, Kalabria) a történelmi emlékek szerint páratlan katasztrófa érte. Földrengés által több százezer emberélet, milliókra rugó vagyon semmisült meg; a megmaradt sebesült, elnyomorodott éhségben, nélkülözésben, ruházat nélkül sanyaló ezrek és ezrek segítségért kiáltanak, — s a föld minden művelt nemzeténél megindult a segélyezési akció.

Emberi kötelességünk nekünk magyaroknak is a testvér olasz nemzet irányában kifejezésre juttatni részvételünket s a szerencsétlenség által sújtottaknak megsegítésére tettékben, adakozásban kifejezni testvéri jóindulatunkat és készségünket.

Az ország miniszterelnökének, biboros főpapjának és Kossuth Ferencz miniszter urnak vezetése alatt működő országos bizottság felhívására s azzal összeköttetésben mi is, Zemplén vármegye törvényhatóságának közigazgatási bizottsága elhatároztuk kebelünkben egy vármegyei segélyező bizottság létesítését, melybe közig. bizottságunk összes tagjai belépven, a segélyező bizottság főispánunk elnöke és alispánunk helyettes elnöke alatt működését ezen felhívásunk és kérelmünk kibocsátásával megkezdette.

Kérelmünk pedig az, hogy bár senkit sem óhajtunk jószive sugallta segélyező adakozásában irányítani, azaz az adakozás mértékét kinek-kinek belátására bizzuk is, de célszerűség szempontjából gondolatunkat abban fejezzük ki, hogy legalkalmasabbnak mutatkoznak az, ha a törvényhatóság lehetőleg minden lakosa a maga fillérjével részt venne a segélyezési akcióban; mit úgy vélünk valószínűnek, ha a gyűjtések községenként és házanként eszközölnének oly módon, hogy minden családfő áldozzon csupán annyi fillért, a hány tagból áll családja; pl. o. amely gazdaembernek vagy iparosnak 6 tagból áll családja van, ideértve alkalmazottait is, adjon fejenként egy, vagy két fillért s ez oly csekélység, amely senkit, még a legszegényebb embert sem zavarhatja meg s azon jóleső tudatot éleszti fel mindenkinek a szívében, hogy a világrendítő csapás által tönk्रे sújtott embertársai segélyezésében részt vett; megerősítve lelkében a szentírásnak azon

kijelentésszerű biztosítása által: „boldogok az irgalmasok, mert irgalmasságot nyernek.“

E végből, hogy a gyűjtésnek terhe egyeseket túlságosan ne érjen, a községi előjáróság mindenütt a lelkes és tanító urak meghívásával és részvételével alakuljon községbeli segélybizottsággá s a községbeli utcákat, negyedeket, szóval ahogy legkényelmesebb és legcélszerűbb, egymás közt felosztva eszközölkék a gyűjtést gyorsan és a gyűjtés elvégeztével számoljanak le s a begyűlt összeget az adakozók névjegyzékével, névszerint feljegyezve a legcsekélyebb adakozó nevét is, küldjék a vármegyei segélyező bizottság elnökének címére Sátoraljaujhelybe.

Különösen azon szíves kéréssel járulunk a lelkes urakhoz, hogy hiveiket a segélyezés nemes emberbaráti célja felől méltóztassanak felvilágosítani.

A vármegye nagyobb birtokosaihoz s azokhoz pedig, a kiket a Gondviselés nagyobb móddal áldott meg, azon kéréssel fordulunk, hogy segélyadományaitak szintén a vármegyei központi bizottsághoz küldjék be, lehetőleg egy hónapon belül, hogy aztán a begyűlendő pénzt mint Zemplén vármegye segélyadományát egy főösszegben küldhessük be az országos bizottságnak; így véve a vármegye hírnevének, de az ügynek is legjobban szolgálni.

Ezekon kívül, ahol alkalomszerűnek mutatkozik, a helyi bizottságoknak lehetne jótékony célú előadásokat, estélyeket stb. tartani.

Az adományok hirlapilag fog-nak tételként közzététetni és elszámoltatni.

Hazafias üdvözléssel:

Sátoraljaujhely, 1909. jan. 11.

Zemplén vármegye közig. bizottságának kebeléből alakult segélybizottság:

Dókus Gyula, alispán. **Meczner Gyula,** főispán.

A város Kalábriáért.

Sátoraljaujhely r. t. város képviselőtestülete folyó hó 15-én tartott rendkívüli közgyűlésén foglalkozott a kalábriai földrengés áldozatai részére juttatandó segélyezés ügyével.

Tette ezt Kiss Ödön h. polgármesternek a közgyűlés első tárgysorozati pontjában felolvasott, szépen indokolt indítványa kapcsán.

A h. polgármester indítványa a képviselőtestülettől a kalábriai szerencsétlenség számára segély megszavazását kéri, s ezenkívül kéri elrendelni a hivatalos gyűjtést, míg a polgármester a begyűlt összeg kezelésével s a begyűlt összegnek az országos segélybizottsághoz való juttatásával bizatnék meg.

A képviselőtestület Kiss Ödön h. polgármester indítványát mindenben elfogadta, magáévá tette s a

maga részéről a nemes célra 200 koronát szavazott meg. Névszerint szavazással mondotta ki, hogy a jegyzőkönyv e határozatra vonatkozó részét nyomban hitelesítik s a határozatot jogerősnek mondják ki.

Látható tehát, hogy a Sátoraljaujhely város a maga részéről is lelkes buzgósággal állott be mindjárt a kezdet-kezdetén a nemes cél szolgálataiba.

A polgármester felhívása.

Kiss Ödön h. polgármester városunk közönségéhez a következő felhívást bocsátotta ki a kalábriai szerencsétlenség számára indítandó gyűjtésre vonatkozólag:

Kérelem a közönséghez!

A város képviselőtestülete f. évi jan. hó 15-én tartott közgyűlésében az Olaszországot ért azon sulyos csapás hatása alatt, mely két virágzó várost és falvakat 160,000 emberrel egyetemben elpusztított, elhatározta városszerte könyöradományok gyűjtését s ennek eszközzésével engem bizott meg.

Ha volt valaha ok emberi részvétre, ugy ez esetben kell, hogy mindenki siessen filléreivel a nyomor enyhítéséhez, sok embertársunk, özvegyek s árvák megmentéséről van szó, ugyanazért felkértem Sátoraljaujhely város mindenkor nemesen érző közönségét az adakozásra.

Nem kívánom a társadalmat túlságosan igénybe venni, csak arra kérem polgártársaimat, hogy filléreket áldozzon s ezzel nemes cselekedetet gyakoroljon. A gyűjtés eszközzésével városi alkalmazottakat bizok meg, akik általam kibocsátott, a város pecsétjével ellátott iven fogják a gyűjtést eszközölni, testületek külön gyűjtő-
ívvél láttatnak el.

Minden legcsekélyebb adomány, ha az csak fillér is, kellő nyilvánossággal fog nyugtatni.

Sátoraljaujhely, 1909. jan. 16.

Kiss Ödön,
h. polgármester.

Sz adóreform és az üzletkörök.

— jan. 15.

A kereskedelmi és iparkamarák egy része, valamint a merkantilizmus szócsövei az utóbbi hetekben valóságos hajszát és izgatást intéztek az adóreform ellen, alapjaiban akarván meggingatni és felforgatni tíz év buzgó, gondos munkájának ezt a fontos alkotását. Ebben a hibába beleesett a kassai kereskedelmi és iparkamara is, amely az ő buzgalmával valósággal politikai kellemetlenségeket igyekezett a kormánynak okozni.

Foglalkozunk kissé körülményesebben az üzletkörök állítólagos nagy sérelmeivel!

Beledobták a világba, hogy az adóreform csak a földbirtokosoknak kedves, míg az üzleti tevékenységet nyomasztó terhekkel sújtja, hogy Wekerle s a kereskedelmi és ipari testületeknek negyvenöt módosítást ígért meg, de azokat keresztül nem vitte, hogy a képviselőház pénzügyi bizottságában nem akadt egy ember, aki az iparos és kereskedői osztály érdekeit szívében hordozta volna.

Csupa ráfogás, csupa koholmány, csupa alaptalan légből kapott vád, melyeket a szó teljes értelmében agyonlapított az a lapokban közzétett kimutatás, mely taxativé sorolta fel az üzleti körök kívánságára fogantatott összes módosításokat, tehát Wekerlét az igéretszegés méltatlan vádjá alól teljesen tisztázta. — De agyonlapította azokat a ráfogásokat a pénzügyi bizottságnak a sajtó alól most kikerült jelentése is, melyből fényesen kitűnik, hogy ez a bizottság a kereskedők és iparosok érdekeit is lelkiismeretesen mérlegelte s azok teljesíthető összes kívánságait honorálta is.

Az üzleti köröknek a legnagyobb szívfájdalmat az okozta, hogy a pénzügyi bizottság a földadót 74 millió koronában kontingentálta olyformán, hogy ha ennél nagyobb évi bevétel érne el, a földadó kulcsa arányosan szállíttassék le. És a „ha te vagy, én is úgy” álláspontjára helyezkedve, most már az következik, hogy az általános kereseti adó is kontingentáltsáék és pedig csupán 26 millió koronában, azzal a hozzáadással, hogy ha nagyobb lenne a bevétel, az általános kereseti adó kulcsa is szállíttassék le.

A pénzügyi bizottságot a földadót illető hivatkozott határozatára az az aggodalom indította, hogy a földadókataszter revíziójának kerestül vitele után a földadó a mostani 74 millió koronát esetleg jóval meghaladhatja. Garanciát kívánt tehát arra nézve, hogy az állam a földadóból ezután se kíván 74 millió koronánál többet bevenni. És Wekerle ezt a garanciát készséggel meg is adhatta, mert az összhangban áll az adóreform egyik főelvével, hogy az adók ne emeltesse, s mert a földadó kataszter revíziója után a kataszteri tiszta jövedelemben egy évek hosszú sorára biztosított, állandónak tekintendő kivételi alap fog rendelkezésre állani. Ezzel szemben a keresetadó alapját képező jövedelem az állandóság jellegével nem bír. Az duzzad, vagy apad, az adóerkes nagyobb vagy kisebb megnyilvánulásai, a természet vagy üzleti forgalom, nemkülönben az egyéni tevékenység hullámzásai és esélyei szerint. Ebből a körülményből az a következtetés állna elő, hogy jobb években le lehetne kontingentálás esetében szállítani a kereseti adókulcsát, a következő esetlegesen rosszabb években azonban ismét fel kellene emelni. Ez a játék a kereseti adó kulcsával sok ódiomot hártana a kormányra, de ellenkeznek a helyes adórendszer ama követelményével is, hogy az adókulcsoknak hosszabb időre terjedő állandósággal és változatlansággal kell bírnia.

Ezekből láthatják az üzletpörök, hogy lehetlenséget kívánnak akkor, mikor a kereseti adónak az adókulcs esetleges szállíttásával kapcsolatos 26 millió koronában való kontingentálását szorgalmazzák. Lehetlenséget kívánnak annál is inkább, mert a kereseti adókulcsa 10% ról 4, illetve 5% ra is már abban a reményben szállíttatott le, hogy az adóerkes kisebb kulcs mellett fokozódni s a tényleges jövedelem bevallására vezetni fog. Minthogy azonban ennek a reménynek teljesülése ma még nagyon is bizonytalan, képtelen kívánságok elfogadásával az amugy is kétséges pénzügyi eredményt kockára tenni nem lehet.

Másik vesszőparipájuk a keresetdelmi és ipartestületeknek az a követelés, hogy a kereseti adókulcsa szállíttassék le 3% ra. E követelés teljesítése is a lehetlenségek sorába tartozik.

Amikor az általános kereseti adónak 28 millió koronában való kontingentálását és a hiányának pótdó alakjában való kivételét Wekerle a keresetdelmi és iparkamarák kívánságára elejtette, s amikor az adókulcsot 4%, illetve 5%-ra mérsékelte, az engedékenységekben elment a leg-

szélsőbb határig, mert valóban nagy kérdőjelet képez, hogy a valódi kereset bevallása arányban lesz-e ezekkel a jelentős koncessziókkal?

A keresetdelmi és iparkamarák egy régebben beadott feliratukban egy milliárd (1000 millió) koronát felülhaladó összegre becsülték a hazai kereskedelem és ipar évi jövedelmét, most már ha meggondoljuk, hogy ezzel a horribilis összeggel szemben átlagosan csak 160 millió korona jövedelem esett kereseti adó alá, s ha meggondoljuk, hogy a jövedelem eltitkolások valószínűleg úgy mint eddig, ezentul is csak az általános kereseti adónál lesznek a leggyakoribbak, igazat kell adnunk a pénzügyi bizottságnak abban, hogy nagyon közel fekszik a valószínűséghez, hogy jövőben is a kereseti adó lesz a legenyhébb adónemünk. Mindezeknél fogva, még lejjebb menni az adókulcsal képtelenség.

Ezekben ime, tárgyilagosan reávilágítottunk a keresetdelmi és ipartestületek legfontosabb kívánságaira, s kimutattuk azok ingatagságát és teljesíthetlenségét. Azt pedig, hogy az ország egész közönségét érintő adóreformot egyes organumok és testületek folytonosan az osztályérdekek szembeállításával tárgyalják, határozottan kárhozzátjuk és elítéljük.

Magyarország külpolitikai helyzete és a hatalmak politikája. *)

— Két cikk. —

Írta: **Bencsik Iréne.**

I.

— jan. 10.

Külgyminiszterünk javaslatának, mely szerint a konferencia programja a hatalmak között előzetesen tárgyaltsáék meg Orosz- és Angolország részéről történt elfogadása által, az annexió folytán keletkezett nemzetközi bonyodalom elérkezettnek látszik immár viszontagságos útján ahoz a határhoz, ahol a kibontakozás kezdetét veheti.

Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy most már ki van zárva a háboru eshetősége, hanem csupán annyit, hogy most e tárgyalások során fog végre eldőlni a háboru vagy béke kérdése, amit viszont az a körülmény dönt el, hogy meddig mennek a hatalmak Szerbiával szembeni támogatásukkal és hogy mennyire leszünk mi hajlandók a Szerbia és Montenegró érdekében felállított követeléseiket teljesíteni. S azt hiszem, e pontot illetőleg nem lehet véleménykülönbség Magyarországon arra nézve, hogy ez csak nemzeti méltóságunk teljes megóvása mellett, de Szerbia előtti meghátrálásunk s így megalázásunk árán semmiesetre sem történhetik; mert nem lehet egy nagyhatalom szerepe, magától a háborut egy olyan kis államnak tett engedelmények által, amelynek semmivel sem tartozik, igyekezni elhárítani.

S igazán esodátalos, hogy ezt a hatalmak nem látják, hogy kétszínű játékkal, melylyel folyton a béke fenntartását hangoztatva, Szerbia követeléseit támogatják, — reánk lehetetlen helyzetet, illetve szerepet oltrojjálva, — mily ellentmondó s így lehetetlen politikát üznek.

Pedig a helyzet kibontakozásának kulcsa a nagyhatalmak kezében van; mert rajtuk, egyedül az ők maguktartásán mulik a háboru vagy béke kérdése, s így azért a felelőség minden sulya is kizárólag őket fogja terhelni; miután Szerbia a ha-

* A külpolitikai helyzetnek hirtelen, nem várt fordulata, mely hazánk és Törökország között gyors megegyezést teremtet: természetesen aktualitáson kívül helyezi most már ezen január hó 10-ikén hozzánk juttatott cikkeket. Tekintettel azonban a cikk eszmenetére, gazdag tartalmasságára, mely a kérdés alapos áttanulmányozásáról és ismeretéről tanuskodik; nem találjuk teljesen céltalannak és érdektelennak még ez idő szerint sem közreadni. Szerk.

talmak támogatása nélkül nem remélhetvén neveltséges és arcátlan követeléseinek meghallgatását sem, már rég csöndes volna, ami nem lesz mindaddig, míg valamelyik hatalmat háta mögött érzi. Tehát, ha a hatalmak sulyosnak látják a helyzetet s őszintén óhajtják a békét, vonják meg Szerbiától mindennemű támogatását, amelylyel ők idézik elő a bonyodalmakat, s ők fogják előidézni a háborut, nem mi; bár ha jönni fog, nem rettenünk tőle vissza, mert Szerbiával könnyen elbánunk, európai háborutól pedig nem tartunk, mivel annak lehetőségében egyáltalán nem hiszünk. Hiszen, ha sorba vesszük a Szerbiát támogató hatalmakat, lehetetlen más meggyőződésre s a helyzet másféle megítélésére jutnunk. Anglia fegyveres támogatása annyira ki van zárva, hogy arra gondolni sem lehet.

S aki figyelemmel kísérte e nemzetközi kavardásban a Balkánon közvetlenül nem érdekelt Franciaország magatartását, az tisztában van azzal, hogy épp oly kevéssé várható ez Franciaország részéről is, amelynek színtelen, tartózkodó magatartásából világosan kiérezhető, hogy az egész dolognak nemzetközi ügygéváló felfuvasán s a szerbek arcátlanságán való bosszúságának nyílt kifejezésétől csak az orosz szövetséges iránti tekintet tartja vissza, s eszéjében sincs Szerbiáért tetteleg a kis újat is mozdítani. S Oroszország pedig csak az imént jelentette ki ország-világ előtt hivatalosan, hogy fegyveres támogatására Szerbia nem számíthat. Ki lenne tehát a harera is kész segítőtárs? Olaszország talán, amely a mi szövetségesünk, s amelynek hads rege ez idő szerint nem léven sikeres harera képes helyzetben, már szintén elhárította magától egy esetleges európai háboruban való részvétel veszedelmét, s amely már e pillanatban is a szicíliai katasztrófa által egy veszett háboruval felérő csapással van sújtva? Bár a háboru kérdését előre nem látott körülmények is befolyásolhatják, ezt a feltevést is mindenesetre legalább is nagyon valószínűtlennek kell tartanunk.

Sőt még azt sem hisszük, hogy a kettős monarchia és a szerbek között történhető komoly összeütközés egy részleges, a Balkánra kiterjedő háborura vezessen, amely esetleg a hatalmak beavatkozását is maga után vonhatná. Mert hiszen a Balkánon elsősorban Törökországnak saját jól felfogott érdekében kerülnie kell a háborut, s hogy Szerbiával pedig épenséggel nem lehetnek az érdekei, ezt már be is bizonyította a szerb részről keresett és felajánlott szövetkezés elutasításával. Románia mindenesetre megőrizné böles semlegeségét, Bulgária pedig Szerbiával szemben csak a mi részünkön lehetne. A szerbek és montenegróiak okozhatnak kellemetlenségeket s megpróbálkozhatnak guerrilla harcokkal, de mivel mi azt fogjuk tudni megfékezni és visszaszorítani, egyáltalán nincs meg a valószínűsége annak, hogy ezek a szerb porfázások lángba boríthassák a Balkánt.

Nincs azonban kizárva az, hogy mi végre is megsokalván a szerbek folytonos, kihívó provokálását, átlépjük a határt s bevonulva hatalmunkba kerítjük Szerbiát. Az állatok természetrajzában, ahol minden a megsokott rendszerint történik, a macska szokott játszani az egérrel; az ember természetrajzában előfordulhatnak talán olyan rendellenességek, hogy az egér játsszék a macskával, de bármilyen nyugodt, békés és türelmes legyen is a macska, végre mégis csak megunja az egér cincogását s bosszantóan henegegő incselkedését, megharagszik és bekapja az egeret.

S ez a megoldás a hatalmaknak valószínűleg még az annexionál is kevésbé volna kedvükre, amennyiben az általuk nekünk szegzett fegyver így visszafelé sülné el, mert ha mégis

akadályoznák esetleg Szerbia megsemmisítését, (amire Szerbia is számit és építi politikáját) azt semmi esetre sem akadályozhatnák meg, hogy mi a ránk kényszerített háboruból győzelmünk folytán teljes kárpótlással s hatalmi tekintélyünk és sulyunk tetemes megerősödése és meggyarapodásával kerüljünk ki.

Ha pedig mégis megtörténne az a nagyon valószínűtlen eset, hogy a hatalmak győzelmünk megakadályozása végett készek volnának vérüket és pénzüket is áldozni Szerbiáért, úgy az a legrövidlátóbb politika lenne a világon. Mert a harera is kész támogató — minden hivatalos kijelentés dacára — csakis Oroszország lehet s nem állhat érdekében a hatalmaknak — esetleges vereségéről nem is szólva — ha legyőzve a kettős monarchiát, uralmát még nagyobb területre kiterjesztené, vagy ha csak pozícióját a Balkánon tetemesen megerősítené. — Valamint ép oly kevéssé okos politika az, amely minket gyöngíteni s a tőlünk kiesikart engedményekkel. — itt, egy óriási szláv birodalom szomszédságában — kisebb szláv államokat megerősíteni igyekszik, tömörülésüket elősegíti s támogatásával — tekintve annak a valószínűségét, hogy elszigetelten Oroszország am exponálná magát, olyan helyzetet terem, amely a kis szláv államoknak a nagyhoz való közeledését s mintegy fenhatósága alá helyezkedését vonja maga után, mi végeredményben mind az anyaország érdekeit szolgálja.

Ezzel ép ellentétben, a nagyhatalmak egyedül helyes politikája csak az lehet, ha azon az exponált pontján Európának, amelyre minket a gondviselés helyezett, minden felmerülő kérdésben az őszinte jóbarát önzetlenségével áll mellénk, akik nem vagyunk oly erősek, hogy nekik bármilyen tekintetben is árthatnánk, de elég erősek vagyunk arra, — ha erőnket szét nem forgácsolják — hogy a szlávok közé ékelődve, feltartóztatásuk és megakadályozzuk — amit e lépésünkkel (az anektálásnál) is tettünk — hogy a szláv tenger hullámai összeapjanak és elborítsák fel Európát, mely esetben csakugyan felbillene az oly sokat emlegetett s a hatalmak által oly feltéve őrzött európai egyensúly.

Hiszen most is, ennek a féltékenyen őrzött egyensúlynak a képzelt megbillenése okozza az egész nemzetközi bonyodalmat, mert a hatalmak szertelen versengésükben nem bírják megemészteni, hogy a Balkántól, amely a törökök ügyes sakkhuzása folytán kisiklott kezükből, nekünk — bár régi jogcímünkön — mégis maradt valami; bárha az nem is jelent újabb térfoglalást s így a legesekélyebb eltolódást sem s csupán a régi, tényleges állapotok fenntartása folytán még új előnyöket sem, sőt az elvi nyereséggel szemben álló határozott tárgyi veszteséggel: a szandzsák és egyéb jogunkról való lemondás következtében meg balkáni pozíciónk megerősödését sem. Mi hát az oka, a nagy, nemzetközi kavardásnak. Igazán rállik, hogy „sok zaj, semmiért“!

Ügyvédek kenyérharca.

— jan. 16.

Budapest után talán Ujhely az ügyvédek eldorádója. Alig mulik el egy hónap, hogy egy új ügyvéd itt le ne telepedjen s a nagyközönség, mint a csüllag az új holdat úgy rajozza körül az ifju lángészt, aki kitüntetéssel (mert mindnyájan kitüntetéssel tettük ám le) tette le az imént az ügyvédi vizsgát.

A jó kliensek — tisztelet a kivételnek — a régi ügyvédnek adósok maradnak, akár a börtönből mentette ki őket, akár évek hosszú során át lelkiismeretesen szívén viselte anyagi érdekeit, a legutóbb hálálansággal, szó és ok nélkül ott hagy-

ják a régi ügyvédjüket s mint az éretlen és tapasztalatlan csirkék futnak az új kottás után.

Mert az egy pyramidalis hős, egy világra szóló gentleman, deli ifjú legény, aki még a familia valamelyik ága-boga részére házasság céljából is kapható. Aztán meg berendezkedik is, iroda, szobabutorok, függönyök, ruházat, fehérneműre is lesz szüksége, hát hajrá boltosok, kreizlerék, kis és nagykereskedők rohanják meg az új ügyvédet, próbálkozzatok! Hátha sikerül!

Es mindig sikerül. Minden fiatal kezdő ügyvédnek ilyenek kezd megindulni az ügyvédi irodája s 1—2 évig alig írja a munkát, haj, de ujjabb és ujjabb üstökösök jelennek meg Ujhely égboltozatján s alig veszi észre, a kliens már őt is ott hagyta a kifizetetlen expensnótával együtt s az ügyvéd napról-napra jobban eladósodik s mikor arra kerül a sor, hogy gyermekeit neveltesse, alig van már keresete.

Nézzem körül az ifjú vállalkozó gárda, hogy 1—2 ügyvéden kívül meggazdagodott-e Ujhelyben még ügyvéd? Van-e egyáltalában vagyona az ujhelyi ügyvédek legnagyobb részének? Keserves kereset, nyakig adósság, az ingatlanok terhelve, a bankok váltóikkal ellátva, ez a rendszer, akinek pedig van egy csekély vagyona, az vagy nem itt, vagy nem az ügyvédségből szerezte azt.

A „Pesti Napló“ egy mult heti számában kétségbeesve írt erről a témáról s kimutatja, hogy Budapesten 500 emberre esik egy ügyvéd, ami sehol a világon nem létezik. — Ujhelynek 18000 lakosa van s mai napig 46 bejegyzett ügyvédje. Ujhely tehát még Budapestet is túlszárnyalta, mert minden 391 lakosra esik 1 ügyvéd. Es se szeri, se száma azoknak az embereknek, akik itt Ujhelyben zugirásztal foglalkoznak s ügyvédi teendőket végeznek, vagy mint ügyvédi ügynökök állanak állandó összeköttetésben egyes ismert ügyvédekkel.

Arról nem is beszéllek, hogy a rokonság, az atyafiság, a fiatal lu ment egyenesen az égig emeli, hát ebben lehet szülői és rokoni szeretet, elfogultság, vagy akár néha egy kis valóság is.

De már az ellen kell, hogy minden tisztességes ember felemelje tiltakozó szavát, ami legujabban Ujhelyben történik. Kell, hogy az ügyvédi kamara hivatalból beleavatkozzék s mi ügyvédek vessük le az alszeméretet s tüsszel vassal pusztítsuk a szemérmetlen s szégyennélküli konkurrenciát, amely már nem is konkurrencia, de az öregebb ügyvédek szájából a betevő falat kirablása.

18 éve folytatok ügyvédi gyakorlatot, de még kartársamat sohasem jelenttem fel, igyekeztem eltagadni, elsimítani egyesek hibáit, mert nem akartam aláadni segíteni annak a karnak a tekintélyét, mely mindig védbástyája volt az alkotmánynak, a jognak, az igazságnak. De amidőn látom, hogy ezt egyáltalán meg nem becsülik, a tisztességet kinevetik, a szemérmelenséget okosságának, elemességnek nevezik s épen azokat portálja legjobban a nagy publikum, akik legjobban tudnak kiabálni s minden boltban kunyorálni s a nagyságos asszonynak kezeket csókolni s naponta utcáról-utcára házalni, akkor az idősebb ügyvédeknek védekezni kell, tartoznak ezzel elsősorban a kar becsületének s másodsorban önmaguknak és gyermekeiknek.

Csak két példával illusztrálom a helyzetet. X. egy öreg öszszakálu ur, kivel talán életében sohasem beszéltem, egyik legrégebb, leghűbbs leghálásabb kliensemre vetette ki hálóját. Lehet, hogy a többire is, de erről az egyről biztos tudomásom van s arra tanuim vannak. Fia helybeli ügyvéd, kit eddig kifogástalan jó fiúnak ismertem. Az apa hónapok óta időnként elmegy kliensemhez, hol szappan, hol riskása áru vásárlásá-

nak ürügye alatt s folyton nógatja, hogy hagyja már ott ügyvédjét, annak már van elég dolga, annak már nincs rá szüksége s a legnagyobb rábeszéléssel s erőszakossággal igyekszik rábírtani, hogy menjen ügyeivel a fiához, mert — már t. i. az öreg avval indokolja, — hogy a törvényszéki elnök, királyi ügyész, az összes bírák pártolják az ő fiát s pártatlan nagy tehetségnek tartják.

Ez a ritka hálás kliens több ízben a legnagyobb indignációval utasította el az apát, de az csak nem tájított. A hét egy napján aztán az illető öreg ur ismét bement az illető kereskedőhöz s a legnagyobb erőszakossággal fagatva tovább kliensem s barátomat s midőn ez határozottan kijelentette, hogy becsületbeli kötelessége régi ügyvédjénél megmaradni, mert semmi oka nincs a bizalmatlanságra, akkor nevezett a legnagyobb lármával mondotta, hogy „minden tisztességes kereskedő Ujhelybe már megígérte nekem, hogy fiamhoz megy, csak önnel nem bírok semmire sem menni, ez nem eljárás öntől“ s olyan esetpatét csinált, hogy ügyfelem hozzám menekült irodámba, hogy a tulvzó apa kifakadásaitól meneküljön.

Hát az ilyen fiatal ambiciózus ügyvéd intse le és magyarázza meg az apjának, hogy az ügyvédi tisztességgel meg nem egyezik részére állandóan klienseket fogdosni és öregebb kartársait rutul megkárostitani.

Egy más eset a sok közül: Egy bíró vidéken volt vadászaton, annak elpanaszolta egy magyar polgár ember, hogy egy ügye volt a helybeli büntető bíróságnál s egy barátjától kérdezte, van-e Ujhelyben ismerős ügyvédje, kire ügyét rábízhajta. Az illető csekélységemet ajánlotta s levelet adott át neki részemre s pártfogásomba ajánlotta őt. Bejött Ujhelybe s véletlenül eltévesztette lakásomat, más ügyvédekhez ment be, átadta levelemet, az illető ügyvéd levelemet átvette, azt mondotta, hogy ő a címzett, elfogadta az ügyet, a levelet össze-tépte s mikor az ügyfél a tárgyalásra idézést kapott, bejött tényleg az irodámba s nem akarta elhinni, hogy én én vagyok s csak nagy nehezen birtam segédeimmel igazolni személyazonosságomat s úgy derült ki, hogy más ügyvéd bitorolta nevemet s vette át a hozzám írt levelet s természetesen az ügyet is. Naivul kérdezte az illető bíró urat, hát ez is lehetséges, szabad ilyet tenni az ügyvéd uraknak?

Most azt kérdelem én is, — aki legalább azt hiszem tisztességben kezd megöszülni ezen a pályán, — ifjú kartársaimtól, hogy szabad e ilyenek megtörténni?

Küldjön ki az ügyvédi kamara ide Ujhelybe vizsgáló biztost, kérdezze ki az ujhelyi ügyvédeket, tárgyalja fel panaszait s vessünk véget a tisztességtelen versenynek, mielőtt nekünk öregebb ügyvédeknek kivessük szájunkból az utolsó falatot. — Alig lesz öregebb ügyvéd, ki több hasonló s még különb tapasztalatkat ne gyűjtött volna ezen a téren!

Az ujhelyi ügyvédyűlés néhány év előtt kiküldött egy bizottságot, melynek feladata volt javaslatot kidolgozni, hogy itt Sátoraljaujhelyben Zemplén vármegye részére külön ügyvédi kamara alakíttassék. Úljön össze az a bizottság. Osinaljuk meg itt az ügyvédi kamarát s irtsuk saját kebelünkbeli az érdemtelenség és méltatlan elemeket. Ez az ujhelyi és zempléni ügyvédség legsürgősebb s legfontosabb feladata! Es állítsuk aztán helyre a kar becsületét.

Dr. Székely Albert.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(Az anyakönyvi felügyelet helyszini gyakorlása. A belügyminiszter értesítette Zemplén vármegye alispánját, hogy az állami anyakönyvek felett a belügyminisztert megillető

legfőbb felügyeleti jognak helyszini gyakorlásával Zemplén vármegyében az 1909 és 1910. években Pokoly Lajos belügyminiszteri fogalmazót bízta meg.

(Felfüggesztett községi bíró. Gortvay Aladár, a szerencsi járás főszolgabírája Forgách Sándor sajjóhidvégi községi bírót több rendbeli szabálytalanság miatt állásától felfüggesztette s ellene vizsgálatot indított.

(A közig. biz. kebeléből alakult bizottságok. Zemplén vármegye közig. bizottsága kebeléből alakítandó bizottságok névszerinti szavazás utján a közig. bizottság folyó hó 11-iki ülésén lettek megválasztva. Az elrendelt szavazás eredményéhez képest a bizottságok következőképp alakultak meg: Fegyelmi választmány: Gróf Mailáth József, dr. Molnár Béla. r. tagok; gróf Széchenyi Ernő póttag. Az állami közegek közül Eiszenmann Oszkár, Beregszászy István, r. tagok, Hönseh Dezső póttag. Erdőügyi albizottság: br. Sennyei Miklós elnök, Matolai Etele alelnök, dr. Molnár Béla póttag. Vármegyei pót- és utadó ügyekben felszólaló küldöttség: Matolai Etele, br. Sennyei Miklós, Széchenyi Ernő gróf, Fejes István. Gyámügyi felebbviteli küldöttség: Fejes István, Nemthy József r. tagok, Matolai Etele póttag, főispán kinevezés folytán br. Sennyei Miklós, gr. Széchenyi Ernő r. tagok, Nagy Barna póttag. Erdei kihágási bizottság: Fejes István, Széchenyi Ernő gr., Matolai Etele, Mailáth József gr. r. tagok, Bárczy Balázs, Menyhárd Lajos, Malonyay Ferenc, Philipp Károly szakértők. Mezőgazd. munkások s munkaadók közti vitásügyeket elbíraló albizottság: gróf Andrássy Sándor, gróf Széchenyi Ernő, Nemthy József, Nagy Barna r. tagok, Lshoczky Endre, gr. Mailáth József, dr. Molnár Béla, br. Sennyei Miklós póttagok. Fogházfelügyelői bizottság: Dókus Gyula, Matolai Etele r. tagok, Fejes István, Széchenyi Ernő gróf póttagok. Tanügyi nyugdíjalapra ügyelő választmány: Széchenyi Ernő gr., Matolai Etele. Kórházvizsgáló küldöttség: Nagy Barna, Fejes István (sátoraljaujhelyi kórházra), Lshoczky Endre, Vladár Emil (nagy-mihályi s homonnai közokórházakra), Nagy Barna, dr. Molnár Béla (sárospataki közokórházakra), br. Sennyei Miklós, gr. Széchenyi Ernő (királyhelmei Mailáth kórház). Közegészségügyi bizottság (kiegészítésül): Hönseh Dezső, Szokolay Enil, Kincessey Péter, Widder Gyula. Törvhat. központi ipartanácsba: Ehlerl Gyula, Behyna Miklós r. tagok, Gyarmathy Béla, Zombori János póttagok.

(Pályázat segédjegyzői állásokra. Az 1000 koronával javadalmazott laborefői s viravai segédjegyzői állásokra a mezőlaborei járás főszolgabírájához folyó hó 24. illetve 27-ikéig adandók be a pályázati kérelmek.

(Vadászati jogok bérbeadása. Homonnarokito, Izbugyarakito, Görbény és Tótalmad községek vadászati joga f. hó 28-án, Koskócz, Jánosvárgása és Dadafalva községeké folyó hó 29-én, Laboremező községeké folyó hó 30-án fog az illető községek bírói házánál bérbe adatni.

A tárgyaló város.

— A Zemplén tudósítójától. —

— jan 15.

Sátoraljaujhely rend. tan. város képviselőtestülete folyó hó 15 én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorán harminc tárgy szerepelt.

Az ülés tárgysora iránt a képviselőtestületi tagok részéről kevésbé élénk érdeklődés nyilvánult meg, bár az ülés tárgysorán több közérdekű ügy szerepelt. Nagyobb vita csupán a „Korona“ vendéglő és kávéház bérbeadási ügyénél volt, hol a pénzügyi bizottság javaslata emeltetett határozattá.

Az ülésen jelen voltak dr. Buza Barna, Bessenyei István, Szőlősy Arthur, Isépy István, Hönseh Dezső, Ambrózy Nándor, Halász József, dr. Ambrózy Ágoston, dr. Róth József, dr. Lichtenstein Jenő, Ligei Ignác, Némethy Bertalan, Kádár Gyula, Horváth József, Kótitis László, Horváth Gyula, Tóth András, Armágyi János, Kulics János, Lipsitz Bernát, Gáthy Géza, Szedlák János, Majoros Gyula, Widder Gyula, Zinner Henrik képviselőtestületi tagok s a tanács hivatalbeli tagjai közül elnöklő Kiss Ödön h. polgármesteren kívül Pataky Miklós, Farkas Andor, Schmidt Lajos, dr. Reichard Salamon, Kérészy Gyula, Rakmányi Jenő.

Az ülés lefolyásáról szóló részletes tudósításunk a következő:

Pro Kalábría.

Kiss Ödön h. polgármester délután 3 órakor megnyitván az ülést Simsa Ödön közig. gyakornok felolvasta a h. polgármester szépen megokolt indítványát a kalábriai földrendés sujtotta szerenestlenek felsegélyezésére nézve.

Az indítvánnyal s az azzal kapcsolatban hozott határozattal lapunk más helyén foglalkozunk.

Vegyes ügyek.

Komendovics Ágoston részére kiállított átírási engedély tárgyalására február hó 15-ére új közgyűlést hívnak össze.

A város kataszteri térképe már elkészült. A kataszteri térkép sokba került s így a képviselőtestület elhatározta, hogy a térképről másolatokat díjtalanul magánosoknak nem adhat, de a mérnöki hivatal fogja azokat kérésre elkészíteni a következő díjakkal: 10 kat. holdért 3, 25 k. holdért 4, 50 k. holdért 5 s 100 k. holdért 7 korona árban.

A kath. iskola kérvényt adott be a viz líjak elengedése iránt oly irányban, hogy 25 százalék engedményben részesíttessék. Ezt az engedményt a képviselőtestület nemcsak a róm. kath. iskolának, de az összes kulturintézményeknek megadta.

A Bajza utcai lakosok kérelmének, hogy a villanylámpák szaporírtassanak: eleget tett a közgyűlés. A Bajza utcában a lámpák számát egygyel emelték, míg a Drugeth utcában négy lámpát helyeznek el. A Ronyvakerten szintén négy lámpát fognak elhelyezni.

Fortunák Mihályné behajthatlan kövezési tartozását törölték. A Gócs Antalnéval kiállított szerződést jóváhagyták. — Führer Károlynak bérhátralekát elengedték. — A Thököly utca kövezési ügyét a pénzügyi bizottsághoz utalták véleményadás céljából.

A Korona ügye.

A „Korona“ vendéglő s szálloda bérbeadásának ügyénél egy kis parázs vita támadt. A pénzügyi bizottság ugyanis azt javasolta, hogy a Korona kávéház és vendéglő ugy adassék újból három évre bérbe, hogy a bérösszegek 400 koronával emeltessenek. Ha a felemelt bérösszeg nem fizettetnék meg, a helyiségeket ne adják bérbe, de azok hivatalos helyiségeknek használtassanak.

A kérdéshez Halász József, Horváth József, Némethy Bertalan, dr. Lichtenstein Jenő, Hericz Sándor s többen rögzölték hozzá s az a vélemény rögződött meg a vita során, hogy az étterem nélkül a színházat bálok, tánemulások céljára nem vennék ki, mi tetemes veszteséget jelentene: a helyiségeket három évre újból bérbeadják a pénzügyi bizottság javaslata alapján.

A helyiség hivatalos célokra különben sem lenne felhasználható.

A helyi ipar pártolása.

A személygyűjtő targoncák beszerzése ügyének tárgyalásánál a képviselőtestület kimondotta, hogy egyenlő árajánlatok beérkezésénél

város mindig a helyi iparosokat fogja előnyben részesíteni.

Ülés végén.

A rendőrlégénység korpótléka ügyében úgy határozta, hogy a rendőrlégénységnek ötödévenként 5 százalékos korpótlékot szavaztak meg. A korpótlék első részlete 1909. évi jan. 1-től leendő fogantatandó.

Glattstein Mórné behajthatlan 170 kor. bérhátralékát törölték.

Dr. Hornyay Ödönnek s Bélának a vízvezetési medence céljára szolgáló terület vételára utáni kamat kifizetése elhatározatott.

Illetőségi ügyek letárgyalása után bejelentették a közgyűlésnek, hogy **Meczner Béla** vál. képviselőtestületi tagságáról lemondott. A közgyűlés a következő póttagot hívja be s **Meczner Bélának** eddigi működéséért köszönetet szavazva, őt erről jegyzőkönyvi kivonattal értesíti.

Türr István szobrára 10 koronát szavaztak meg. Az iszákosok részére felállítandó szanatórium segély iránti kérelmét alap hiányában elutasították.

Hönsch Dezső a bérkocsik kedvezőtlen elhelyezése iránt tett régebbi interpellációjára hozott képviselőtestületi határozat effektuálását sürgeti.

Az ülés délután 5 óra tájban ért véget.

HIREK.

— **Uj bíró.** A király **Bodor József** kaposvári törvényszéki jegyzőt a sátoraljaujhelyi kir. járásbíróvá nevezte ki.

— **Mauks Endre** kitüntetésé. A király **Mauks Endre** volt sátoraljaujhelyi, jelenleg pozsonyi kir. pénzügyigazgatót kir. tanácsossá nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A kassai m. kir. postaigazgatóság **Buday Ida** postakézelnőt a nagymihályi m. kir. postahivatalhoz helyezte át.

— **A tulipánzövetség kérelme a közönséghez.** A Tulipánzövetség Magyar Védő Egyesület sátoraljaujhelyi fiókjának elnöksége felkéri a hazafias érzelmű Zemplén vármegye lelkes közönségét, hogy most a farsang idején is mutassa meg, hogy pártolja a hazai ipart nem szóval, — de tettel! Itt van a vidám mulatságok ideje. A társaskörök, egyletek stb. kérjék minden esetben, hogy a mulatságra szóló meghívóikat honi papíron nyomják s csak ott eszközöljék megrendeléseiket, ahol arról biztosítva vannak. Szép hölgyeink pedig a vidám mulatságok közepette se feledkezzenek meg arról, hogy milyen nagy szolgálatot tesznek a hazai iparnak azzal, ha a farsangon is ruhaszükségeit honi kelmékből készítetik. Kérjék ezért minden kereskedőnél a honi kelmét; hadd haladjon s gyarapodjék a hazai ipar minden vonalon, mert az ilyen nemes pártolással sok sok embernek teszünk szolgálatot, sok embernek adunk kenyeret. Minden vásárlásunkban csak a magyar készítményeket szerezzük be s kerüljük azt ami idegen; a magyar ipar már sokban kiállja a versenyt az osztrák és más ipari termékekkel, de csak úgy lehet nagy és virágzó, ha minden időben kitartással támogatjuk, pártoljuk nem szóval, — de tettel!

— **Villanyvilágításunk zavarai.** Városunk villanyvilágításában az utóbbi két nap folyamán zavarok voltak észlelhetők s a villanylámpák utcákon úgy, mint az üzlethelyiségekben s magán lakásokon felmondották a szolgálatot. A beállott zavar onnan ered — mint arról megbízható helyről értesülünk — hogy valamely lelketlen csavargó, a villanytársaság iránti bosszúból — a vezetékeket több helyen erőszakosan megrongálta. A villanytársaság igazgatósága már átvizsgálta a vezetékeket s fokozott gondossággal őrködnek, hogy a közönség a villanyvilágítást zavartalanul kapja.

— **Népszövetség Erdőbényén.** F. hó 10-én 70 taggal megalakult a kath. népszövetség. Az alakuló gyűlésen az elnöki tisztet **Peyer Ferenc**, hercegkúti plebános, kerületi megbízott töltötte be, kinek eszmékben gazdag beszéde nagy hatással volt a jelenlévőkre. A népszövetség igazgatójává **Malicsky József** ottani lelkész, aligazgatójává pedig **Kisvárdy Gyula** tanítót választották meg a szövetség tagjai.

— **Alakuló gyűlés.** A sátoraljaujhelyi athletikai és foot-ball club, melynek megalakításán most fáradoznak — folyó hó 17-én, vasárnap d. u. 3 órakor a „Magyar Király” vendéglő kistermében alakuló gyűlést tart. A kik a gyűjtő leveket aláírták, valamint az érdeklődők arra meghívottak.

— **Karácsonyfa ünnepély.** A vejlejte kör. kath. népiskolában a gör. katolikusok karácsony ünnepén karácsonyfa ünnepély tartott pásztorjátékkal egybekötve. A gyermekek szép magyaros játéka megnyerete tetszését az ott jelenlevő gróf **Andrássy Sándorné** kegyurnőnek is, ki sok szép ajándékot osztott szét a szabatos magyarsággal tartott színjátékért s buzdította a gyermekeket a magyar nyelv minél buzgóbb elsajátítására. Utánzó példát ez az idegen anyanyelvű gyermekek megmagyarosítására.

— **A kereskedő ifjak táncmulatsága.** A kereskedő ifjak kabaréval egybekötött jótékony célú táncmulatságára, amely szombaton, e hó 23-án lesz a városi színházban megtartva, a kabaré számokhoz **Faragó Jenő**, a kassai Nemzeti Színház művészt, **Szóreg Gyula** színművészt és **Werner Sárka** cimbalom művésznőt, — továbbá: **Bettelheim Paula**, **Friedrich Olga**, **Perlstein Lujza**, **Rózsási Olga**, **Friss Heiman**, **Haas Imre**, dr. **Kasztriner Árpád**, **Mattyasovszky Kálmán**, **Rácz Miklós**, **Reichard Sándor**, **Roboz Hugó** és **Somogyi Bertalan** helybeli műkedvelőket nyerte meg a rendezőség.

— **Megtámadott csendőr.** Egy cigánybanda rémes garázdálkodásáról értesíti lapunkat tudósítónk. A kapott hír szerint **Dezső Sándor** málczei csendőrtizedes áldozatul esett hivatásának. A csendőrtizedes ugyanis régóta hadilábon állott már a nagyráskai cigányokkal, akik bosszút forraltak ellene. F. hó 12-én a beési erdőből tűzfát fuvaroztak a málczei csendőrségi laktanyának s **Dezső** volt kirendelve felügyelni a fa fuvarozására. A csendőrtizedesnél csak oldalfegyver volt. Utközben a nagyráskai uton találkozott négy cigánnyal, kiknek **Szálka András** nevű drabális cigánylegény volt a vezetőjük. A cigánylegény s a csendőrtizedes között szóváltás keletkezett, mire a cigányok a csendőr fegyvertelenségét látva: megrohanták s botokkal úgy összeverték, hogy koponyatörést szenvedett s az uton eszméletlenül rogyott össze. A cigányok erre elmenekültek s egész hajszát indított a csendőrs utánok, de még eddig nem sikerült a vérengző bestiákat elfogni. A csendőrt halálos sérüléssel szállították a kórházba. A vizsgálat erélytel indult meg s a gonosztevők alighanem rövid idő alatt a büntető igazságszolgáltatás kezébe kerülnek.

— **Uj iparvállalat.** **Führer Sándor** a hegyaljamádi takarékpénztár szerencsi fiókjának volt pénztárnoka megvette a **Weinstock** és **Morgens** cég leégett szerencsi gőzmalomtelepét, melyet rövid időn belül felépít s az üzemet megkezdi.

— **Tizenhárom vármegye bálja.** A miskolci államvasuti üzletvezetőség kebelében nemrégiben megalakult „MÁV. Tisztviselők Műkedvelő Köre” folyó évi február hó 6-án este 8 órakor Miskolcon, a Korona szálló termében rendezte első hangversennyel egybekötött táncestélyét. Ez az estély páratlanul feg állani a maga nemében, amennyiben a miskolci üzletvezetőség területe 13 vármegyére terjed s mindenfelé vannak a körnek részben alapító, részben pártoló tagjai. Az estély sikerén 200 tagból álló rendezőség fáradozik s maga a hangverseny, előkelő művésznők és művészek közreműködése mellett a legkényesebb igényeket is kifogja elégteleni. Ez estélyen mutatkozik be először nyilvánosan a nagyközönségnek a műkedvelő kör dalárdája is. A belépő jegyek ára: személyjegy 2 kor., családjegy 5 kor. és karzatjegy 3 kor. A meghívókat e napokban küldi szét a rendezőség s a kik tatán nem kapnának és arra igényt tartanak, forduljanak az állomási főnökségekhez vagy egyenesen **Vidats János** üzletvezetőségi osztályfőnökhöz, mint a kör elnökéhez. (Miskolc MÁV. Üzletvezetőség.)

— **A szabad liceumban** (városháza nagyterme) folyó hó 18-án hétfőn este 8 órakor dr. **Révész Bódog** tart jogi előadást. Csütörtök este (21-én) pedig **Gárdos Mór** a geológiából ad elő. Mindkét előadás igen érdekesnek ígérkezik.

— **Meglopott orszgy. képviselő.** Dr. **Fried Lajos** ügyvédet, orszgy. képviselőt f. hó 14-én 100 koronáig károsította meg egyik hűtlen cselédje, ki visszaélve a bizalommal 100 korona összeget lopott el urától. — A rendőrség azonban még idején fogta el a tolvajt, a ki beismerte bűnét. A hűtlen házi cselédet kihallgatása után a rendőrség átkísértette a kir. ügyészség fogházába.

— **Uj telefon előfizető.** Kádár Gyula gyógyszerész a telefon előfizetői közzé lépett s a 80-ik számot kapta.

— **Tiltakozás az adójavaslatok ellen.** A Zemplén és szomszéd vármegyebeli pénzügyintézetek folyó hó 20-án d. u. 2 órakor Sátoraljaujhely városháza tanácstermében gyűlést tartanak, melyen kifejezést fognak adni tiltakozásuknak a tárgyalás alatt levő adójavaslatok ellen, mely tiltakozásukat illetékes helyen írásban is be fogják terjeszteni.

— **Kabát gazda nélkül.** **Polgár László** „Központi” kávéházában egy ismeretlen egyen egy sötétkék szövettű, bársony galléru, kockás szövettű S. B. monogramos téli kabátot hagyott, a zsebekben két zsebkendővel. A téli kabátot igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— **A legrettenetesebb földrengés,** mint amilyen a messinai is volt, sem követel annyi áldozatot, mint az idegesség, amely szerte az egész globuszon pusztít az emberek között. De amíg a földindulás elől a meglepett ember alig menekülhet, addig az idegbajt, ha idejében és kellő módon kezeljük, meggyógyíthatjuk. Bárminemű ideges betegségeknek és ezzel kapcsolatban levő bántalmaknak legbiztosabb gyógyítószere a villamosság, mint ezt az „Ingyen könyv”-ben is olvashatjuk, melyet kívánatos mindenkinek ingyen és bérmentve küld az **Elektro Vitalizer Orvos Rendelő Intézet**, Budapest, Károly-körút 2, félemelet 50. sz.

DUNKY FIVÉREK

cs. és királyi udvari fényképészek műtermében készülnek, Sátoraljaujhely Főter 9.

Csak elsőrendű modern irányzatú minták művészies kivitelben.

— **Bérbeadó** a Wekerle-téren egy elegáns utcai garzon lakás álltánnyal, előszobával, villany és vízvezetékekkel. Cim a kiadóhivatalban.

— **Eladó lámpa.** Egy szalonba való álló lámpa majolika díszítéssel jutányos árért eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

— **A gyógyászat** hihetetlen módon haladt a legutolsó évtizedekben. Így például ma a régi, kitűnő házi-

szer, a csukamájolaj is új formában kapható, mely nemcsak hátrányaitól visszatetsző szagától és ízétől mentes, hanem feltétlenül könnyen emészthető állapotban nyújtja, ami hatásának arejét növeli. Ez az „**Scott-féle Emulsió**”, melyet minden gyógyszerárban árusítanak.

— **A hölgyvilág nem használ zsiros kenőcsöt, vagy krémet, hanem csupán Krisztalint, egy növényekből összeállított kristálymasszát, mely a bőrt széppé és vakító fehérré varázsolja, szeplőket, vimmerliket és májfoltokat eltávolít, a ráncokat elsimítja és az ifjúkori üdeséget visszaszerzi. Kapható mindenütt. Vezérképviselő Magyarországon részére Budapest, Baross-utca 91. Egy próbadozár ára 50 fillér, üvegdozozó 3 korona. Kristalin szappan 1 kor. Kristalin puder 1 kor. Postai szétküldés naponta.**

Menyasszonyi-selyem

méterje 1 korona 35 fillértől kezdve minden színben. Frankó és már megvámolva házhoz szállítva. Gazdag minta választék postafordultával.

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a **SCOTT-féle Emulsiót** szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végiggyűt — a halászt — kérjük figyelembe venni.

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógytárban.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Közgyűlési naptár.

Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár Január 17. d. e. 11 óra.

Megyei Általános Bank: Január 24. d. e. 11 óra.

Tokajvidéki Kereskedelmi s Gazdasági Bank: Jan. 24. d. e. 11 óra.

Sátoraljaujhelyi Népbank: Jan. 31. d. e. 11 óra.

Sátoraljaujhelyi Köles. Önségélyző Hitelszövetkezet: jan. 31. d. e. 11 óra.

Központi Takarékpénztár: jan. 31. d. u. 3 óra.

Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár és Hitelegylet: Febr. 2. d. u. 2 1/2 óra.

Bodrogközi Takarékpénztár: febr. 2. d. e. 10 óra.

A Zemplénmegyei Kereskedelmi, Termény- és Hitelbank: Február 7. d. e. 10 óra.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Többeknek. Így, a farsangi szezon alkalmával annyi mulatság nyilvános elszámolása s felülírtetések nyugtázása közlését kérjük tőlünk, hogy ha a kérelmeknek eleget tennénk: aktualitásaink szorultának ki. Ez uttal adjuk tehát a bál és mulatság rendezőségek tudomására, hogy a nyilvános elszámolások közlésétől a jövőben el kell tekintenünk.

F. I. Helyben. Köszönet a küldöttekért.

Laptulajdonos:

Éhlert Gyula.

Meghívó.**A „Központi Takarékpénztár Részvénytársaság“**

Sátoraljauhelyben

1909. évi január hó 31-én d. u. 3 órakor

XV-ik évi rendes közgyűlését

tartja az intézet helyiségében, melyre t. részvényeseit ezennel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az osztalék megállapítása s nyereség felosztása tárgyában határozathozatal.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvényének megadása.
4. Három igazgatósági tagnak, két felügyelő bizottsági és egy póttagnak megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Sátoraljauhely, 1909. évi január hó 10-én.

Az igazgatóság.

Tüdőbetegek, nyak, torok és asztmában szenvedők!

Aki a legmegrögzöttebb tüdő vagy torok bajától, avagy gyógyíthatatlannak vélt legrégibb keleti asztmájától egyszer s mindenkorra menekülni óhajt, az forduljon bizalommal **A. Wolffskyhoz** Berlin N. Weissenburgerstrasse 79. Ezrekre menő hálaíratok garanciát nyújtanak az ő gyógykezelésének erejéről. Gyógymód leírások ingyen.

DOHÁNYZÓK!

Tegyetek próbát a

„ROSELLE“

az egyedül létező édesített

cigaretta-papírosból.

Kellemes édes ízével eltünteti a dohány maró nikotinját.

Ovadékkal bíró, jól számolni tudó

elárusítónő

helybeli dohánytőzsdébe keresetetik. Czim megtudható a kiadó-hivatalban.

Januloul

egy jó házból való fiu

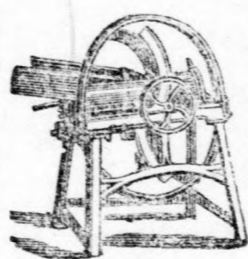
Lehoczky Béla

cukrászdájában azonnal felvétetik.

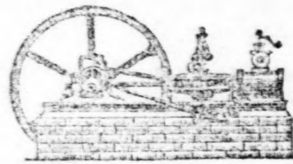
FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnévű gépeit, nevezetesen:

Szeeskavágókat kézi vagy járgányhajításra.**Répvágókat és tengeri morzsolókat.****Olajgyár berendezéseket.****Örlő- és daráló malmokat, Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket.**

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze-főzők, kavarázó készülékek, maláta és burgonyazúzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányaink árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

HIRDETMÉNY.**A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank**

részvényesei

a folyó 1909-ik évi február hó 7-én délelőtt 10 órakor, Sátoraljauhelyben

az intézet helyiségében tartandó

XXXVIII. évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

T á r g y a k:

1. Közgyűlési elnök és jegyzőkönyv hitelesítők választása.
2. Igazgatóságnak évi üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottságnak jelentése.
4. Az 1908-ik évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék kifizetése iránti határozat.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak adandó felmentvény.
6. Sorrendben kilépő két igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazottja által a közgyűlésen résztvenni kíván, felkérjük, hogy az alapszabályok 26. § a értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni sziveskedjék.

Kelt Sátoraljauhelyben, 1909. évi január hó 8-án.

Az igazgatóság.